

VAŽNA DRAŠKOVIČEVA IZJAVA O POGAJANJH GLEDE TRSTA Sporazum o Trstu dosežen glede vseh glavnih točk

Ostala po nerešena le neka manj važna vprašanja - O sporazumu bo obveščen Varnostni svet - Podrobnosti bodo verjetno v kratkem znane - Jugoslavija pričakuje, da bodo sporazum pozdravili vsi, vstevši Sovjetsko zvezo, ker predstavlja pomemben prispevek miru

(Od našega dopisnika) BEOGRAD, 1. - V Beogradu potrajajo, da je točna vest, da je v vseh glavnih točkah tržaškega vprašanja dosežen sporazum. To je izjavil na današnji tiskovni konferenci predstavnik državnega tajništva za zunanje zadeve...

Lahko rečem, da mi z velikim optimizmom gledamo na rešitev tržaškega vprašanja, ki je izjavil Branko Drašković. Kot vem, je znano, mi nismo nikoli niti ne zamikujemo izjav in pisanja italijanske tiska, da je v vseh glavnih točkah dosežen sporazum. Upamo, da bomo lahko v kratkem o tem sporočili podrobnosti.

Na vprašanje, ali to pomeni, da Jugoslavanska vlada na rešitev tržaškega vprašanja, ki je izjavil Branko Drašković, kot vem, je znano, mi nismo nikoli niti ne zamikujemo izjav in pisanja italijanske tiska, da je v vseh glavnih točkah dosežen sporazum. Upamo, da bomo lahko v kratkem o tem sporočili podrobnosti.

NA ZAHODU POZITIVNO OGENJUJEJO PREDLOGE VIŠINSKEGA O RAZOROŽITVI

Britanski predstavnik bo obrazložil stališče britanske vlade v ponedeljek - Nadaljevanje splošne razprave v glavni skupščini OZN - Dnevni red posameznih odborov

NEW YORK, 1. - Posamezni predlogi v OZN proučujejo novi sovjetski predlog o razorožitvi. Prve ugotovitve so v tem, da terja vsak načrt, ki napoveduje rešitev vprašanja razorožitve, skrbno proučuje.

Kakor smo že omenili, je ameriški delegat Cabot Lodge izjavil, da se zdi, da se sovjetski predlog približuje za vodnemu stališču. Cabot Lodge je izjavil, da bodo ZDA predlog skrbno proučile, ker kaže novo sovjetsko stališče. Poudaril je, da se zdi, da vzbuja predlog Višinskega več upanja kot prejšnje sovjetsko stališče.

Evropska agencija "London Press Service" pa poroča, da bo britanska vlada skrbno proučila sovjetski predlog glede razorožitve. Zato bo britanski predstavnik v glavni skupščini OZN sile ponedeljek v svojem govornem predloženju do tega vprašanja.

Zaenkrat je Selwyn Lloyd v zvezi s tem le izjavil, da se na prvi pogled po govoru Višinskega zdi, da se je sovjetska vlada nekoliko približala britanskemu stališču, toda da se ni jasno, kakšno stališče zavzema glede ustanovitve in potrebnih funkcij nadzornega organa, ker ni jasno, ali naj nadzorni organ ima oblast in primerna sredstva, da lahko po potrebi prepreči razorožitvi in k spoštovanju prepovedi, takoj ko bi stopil razorožitveni načrt v veljavo.

Jules Moch, ki od leta 1951 predstavlja Francijo v razorožitveni komisiji, je izjavil, da so stalna prizadevanja njegove države za mednarodno razorožitve pod nadzorstvom naletela na načelni pristaneke Sovjetske zveze, kar lahko pripomore h kristnemu delu za mir.

Pakistanski zunanji minister Zafarullah Khan je izjavil, da je po proučitvi predloga Višinskega dobil vtis, da je morda konec dolgega zastoja pri reševanju vprašanja razorožitve.

Podpis bo v torek?

WASHINGTON, 2. - Kot poroča «United Press», so verodostojni viri izjavili, da bo v Londonu prihodnji torek podpisani stisrtržanski sporazum za ureditev spora med Italijo in Jugoslavijo glede Trsta. Vsekar pa je možno, da bodo datum od 5. t. m. odložili, če bi v zadnji minuti prišlo do zaprek.

Ista agencija dodaja med drugim, da bo sporazum depniran pri Varnostnem svetu. Zaradi podpisov sporazuma bo v Londonu neki ugledni predstavnik ZDA, toda njegovega imena niso še povedali.

Britanska admiralteta o Mountbattenovem obisku pri maršalu Tito

LONDON, 1. - Britanska admiralteta je objavila poročilo o obisku poveljnika britanske sredozemske flote admirala Mountbattena v Jugoslaviji. Poročilo poudarja, da je admiral Mountbatten prišel na Brione, da bi napravil poslovnih obisk pri predsedniku Jugoslavanske republike, preden zapusti poveljstvo nad sredozemskim brodom.

Kompenzacijski sporazum med Jugoslavijo in ZSSR

Sporazum o izmenjavi blaga je bil včeraj podpisan v Beogradu in velja za to leto

BEOGRAD, 1. - Danes je bil v Beogradu podpisan med zastopniki jugoslovanske zunanjetrgovinske zbornice in sovjetskih gospodarstvenikov kompenzacijski sporazum. Sporazum med Jugoslavijo in ZSSR predvideva dobavo surove rufe, bombaža mangrove rufe in rotacijskega papirja Jugoslaviji v zameno za meso, tobak, etilni alkohol, kavstično in kalcijevo sodo in druge predmete. Ker velja ta sporazum do konca leta, v njem ni mogel biti vključen tudi nakup žita, ki ga Sovjetska zveza v tem letu ne bo mogla dobaviti Jugoslaviji.

Retacije v Parizu zaradi objavljanih vojaških tajnosti

PARIZ, 1. - V zvezi s preiskavo, ki so jo uvedli v zvezi z objavljanimi vojaškimi tajnostmi o državni obrambi, in med katero je bil pred dnevi odstavljen tudi policijski inspektor Dides, so sedaj aretirali dve osebi, ki sta izdajali te tajnosti. Francosko notranje ministrstvo je danes sporočilo, da sta še članek stalnega glavnega tajnika v obrambnem ministrstvu René Turpin in načelnik službe v istem organu Roger Labrosse prišli na sta izdajala vojaške tajnosti in sta bila zaradi tega aretirana.

Kapetanidesove izjave pred odhodom iz FLRJ

BEOGRAD, 1. - «Srčen razvoj odnosov med našimi dvema državama, ki je bil kronan s podpisom balkanske zveze na Bledu, je dobil svoj odraz ne samo na političnem, temveč tudi na vojaškem, gospodarskem in kulturnem področju. Je izjavil grški veleposlanik Kapetanides pred svojim odhodom iz Jugoslavije. «Srčen sem, da lahko ugotovim, da je dejal, velik napredek ki ga je prijateljstva in zavezništva Jugoslavija dosega zadnja leta na vseh področjih. Prepričan sem, je zaključil, da bodo junaki narodi Jugoslavije pod daljnovidnim vodstvom maršala Tita nadaljevali po poti napredka in blaginje.

Nehru bo zapustil predsedniško mesto v kongresni stranki?

NOVI DELHI, 1. - Kakor javljajo iz indijske prestolnice, je Nehru baje nekaterim članom kongresne stranke izrazil željo, da bi zapustil predsedniško mesto stranke. Nehru je sedaj zelo obremenjen s delom: sedaj je ministriški predsednik, zunanji minister, predsednik komisije za načrtovanje, predsednik komisije za atomsko energijo in predsednik kongresne stranke. Že nekaj tednov se čuti Nehru zelo trudnega bi zaradi tega rad prepuštil predsedništvo stranke komu drugemu.

Kljub mrtvi točki v Londonu upajo v sporazum še danes

Spremenjeni Spaakov načrt o nadzorstvu nad orožarstvom je za Francijo nesprejemljiv - Danes bo podpisana izjava o namenu, da se Zah. Nemčiji vrne suverenost, še prej pa olajša okupacijski režim - Dehler za razgovore s ZSSR

LONDON, 1. - Kot zatrjuje to zunanji ministri ZDA, Anglije in Francije v glavnem dosegli sporazum o skupni izjavi o namenu, ki bi naznanjala, da bo Zahodni Nemčiji vrnjena suverenost in da bo okupacijski režim ublažen še pred vzpostavitvijo popolne suverenosti. Ta ublažitve je bila v tem, da bi se okupacijske velesile odpovedale uveljavljanju nekaterih pravic, ki jim jih daje okupacijski statut. Med drugim bi bilo treba Nemčiji plačati okupacijske stroške samo še za eno leto. Finančni sporazum, ki bi predvideval to določilo, bi bil pričelno izjavi o namenu.

Vendar dokončen sporazum o nemški suverenosti na današnjih dveh sejah štiriinšestih bil dosežen in razpravljanih ne nekaterih podrobnostih se bo nadaljevalo jutri. Če bi to bilo izvedeno nadalje, bi bilo mogoče odstavka, ki govori o ratifikaciji te izjave v štirih parlamentih. Če bi šlo vse gladi, bi izjava o namenu podpisana jutri opoldne.

Cevprav izraža današnje uradno poročilo konferencie devetih pripravljence, da se bo delo konferencie do jutri zvečer končalo, prevladuje danes vtis, da se je konferenca danes znašla na nevarni mejni točki v zvezi z vprašanjem o namenu podpisanih jutri opoldne.

Predstavnik Foreign Officea se tudi vprašali, ali bo po njegovem mnenju Mendes-Franceov vztrajanje pri svojem predlogu pripeljalo do neuspeha konferencie, odvrnilo, da bi konferenca utegnla doživeti neuspeh, če ne bo dosežen sporazum o tem važnem vprašanju, in da bi v tem primeru postala nesmiselna tudi angleška ponudba obhranitvi štirih divizij in oddelka taktičnega letalstva na evropski celini.

Ob koncu današnje seje je Eden v daljšem nagovoru pred delegatce, naj upoštevajo resnost vprašanj, o katerih razpravljajo, zlasti pa ameriški napoved o umiku iz Evrope, če se bo konferenca dnevno ponovila. Eden je pri tem poudaril, da je bil dosežen sporazum in da bi povzročila veliko razočaranje ugotovitev, da so tehnična vprašanja onemogočila uspeh.

Predstavnik konferenca pa je izjavil, da je bil dosežen sporazum o mnogih drugih vprašanjih, tako o definiciji «strateško zopas» in da se bo konferenca odločila o vrsti orožja, o vprašanju nemške suverenosti in o lašanju okupacijskega režima v Nemčiji.

NAIVEN POSKUS

Ze dolgo časa je vsem opazno — zlasti pa so to videli komunisti v Vidaljevski stranki izven nje — da so «Lavoratores», «Delos» in «Unitas» dobili čudno direktivo, da ne smejo govoriti in niti dovoliti, da bi se zvedelo kar koli, kar bi utegnilo pričati o določeni spremembi odnosov med Jugoslavijo in državami socialističnega bloka. Ta tisk ni objel niti najobjavnejših vesti, recimo o izmenjavi veleposlanikov med temi državami in Jugoslavijo ali o obiskih tržaških delegacij v tem ali onem glavnem mestu teh držav, Zakaj? To so se vsi spraševali.

Vendar je bila končna mera polna. Do tega je prišlo z zadnjim Titovim govorom, iz katerega je ves mednarodni tisk objavil najznačilnejše odločke. V tem govoru je predsednik jugoslovanske republike izrekel važno oceno mednarodnega položaja, ki kaže vsaj na to, da se zdi vodiljem jugoslovanskega socializma, da so se dovolj razvile nekateri nove tendence v mednarodni politiki, med drugim tudi v sovjetski politiki, da jih lahko obravnavajo kot nov čimtelj, ki bo imel vedno večjo težo v prihodnjem razvoju in v perspektivah za bodočnost.

«Lavoratores», «Delos» in «Unitas», zvesti stari direktivi, niso niti z besedico spregovorili ne o tem govoru ne o vprašanju, ki jih je obravnavalo. Še bolj jasno je postalo, da gre za direktivo, pa tudi za zadržano, vendar so najzadnje teorije, ki so začele krožiti med članstvom, vzemirne vidaljevske voditelje in jih prepričale, da je boljše reči kar koli o novih dejstvih, kot pa jih še nadalje poskušati ignorirati. Tako sta se, ne v «Unitas», temveč v «Delos» in v «Lavoratores», pojavila dva direktivna glavnika, v katerih sta oba lista preč in v veliko zamudno obvestila svoje čitatelje, da se je nekaj zgodilo, da je treba zabeležiti nova važna dejstva. In kako ta dejstva ne bi mogla biti važna, zlasti zato, ko gre za področje (Jugoslavija), ki ostaja eno izmed glavnih vprašanj mnogih izraženih in neizraženih misli!

Seveda oba lista pri tem nista mislila na to, da bi po pravici obvestila svoje čitatelje in tako hvaloredno popravila svojo zamudo. Nasprotno, hotela sta jim servirati kar najbolj priročno razlago, v kateri so položaj in dejstva postavljeni na glavo, da bi še nadalje služila njuni bežati obrekovalni propagandi in to prav v trenutku, ko ta propaganda žalostno propada. Ze v naslednjih dveh dneh člankov v «Delos» in «Lavoratores» je izražen ves program pretvarjanja resnice. «Normalizacija odnosov je važen prispevek za mir. Samo pod pritiskom množic se je Tito od-

ločil za miroljubnejšo politiko do ZSSR in ljudskih demokracij — takšen je naslov članka v «Delos»; «Titova politika in bankrotni govori pa je naslov članka v «Lavoratores». Z drugimi besedami, zmagata kominformistične politike, ki ni bila ne spreminjena ne poražena; kakor bi radi prikazovali titovi, in ki je končno prisilila Tita in jugoslovanske plado, da spremeni politiko ali vsaj taktiko. Mi in vsi ostali, ki smo spravejši glavarje tržaške kominformistične politike, zakaj tako vztrajno molčijo o teh dogodkih, smo zdaj zvedeli, da samo iz pretirane skromnosti niso hoteli o tem govoriti, kajti glede, strmežljivo so v zadregi vsakokrat, ko bi kdo rad dosegel, da bi govoril o lastnih zmagah in o porazih drugih. Kajti, vidite, gre za zmago kominformistične politike, one politike, ki smo jo mi vedno označevali kot nesrečo za ZSSR in kot največjo oviro za razvoj delavskega in naprednega gibanja v svetu; gre za nov hud poraz Tita in bankrotne govora. Pa se bo res našel kdo, ki bo prepričan o skromnosti Vidalje in padščev, ki so vedno kazali, da so polni prave nasprotnih čednostov?

To so, rekli bi, psihološke strani otročjega Vidaljevega poskusa, da se še enkrat postavi na glavo smisel dejstev iz mednarodne politike, ki dejansko čedalje bolj očitno pokopujejo ono neslavno politiko, ki je dobila ime «kominformizma» in ki se je najbolj razglašala prav v odnosih do komunističnega gibanja in socializma v Jugoslaviji, ko je dobila značaj reakcionarne ofenzive proti proletarski ljudski revoluciji.

Pravzaprav to sploh ne bi bilo treba polemizirati z argumenti obeh omenjenih člankov tako zelo so zastareli, anahronistični in v popolnem nasprotju z mnenjem, ki so si ga o dejstvih že ustvarili tržaški delavci. Vendar dejstvo, da Vidali in njegovi še kar najraj ponavljajo iste argumente, kot da bi bili nekaj najbolj samo-amevnega, ne dokazuje samo njihovo okorelo navado, da upoštevajo inteligence lastnih privržencev, temveč tudi — in to predvsem — da so že nezamislivi kakor koli razumno reagirati na novi položaj, ki nastaja. To je poseben aspekt krize v glavnih privržencev zlasti najbolj gorečih, kominformistične politike. Vidali pa je in hoče ostati, iz čisto posebnih razlogov, vnet zagovornik te politike in bo to ostal tudi takrat, ko bodo dokazi njegove propada že posevno očiti. Zaradi tega je kljub vsemu koristno primerjati te argumente z dejanskim stanjem, kar bomo se storili.

(Z «Progress»)

Angleska parlamentarna delegacija, v kateri sta tudi dve ženski, je 29. septembra odpravila z londonskega letališča v Moskvo. Delegacija, ki jo sestavljajo člani spodnje zbornice in lordskega doma — osem konservativcev, šest laburistov in dva liberala — se bo vrnila v Anglijo 17. oktobra.

Položaj v Vietnamu

SAIGON, 1. - Cesar Bao Dai je poslal vladnemu predsedniku Južnega Vietnamu Diemu pismo, s katerim ga poziva, naj sestavi široko vladno narodno enotnost, v kateri naj bodo vključeni tudi predstavniki vojske in treh velikih sekt. O tem je cesar obvestil tudi britanskega Van Hina, Le Van Viena in Van Xuan. Vladni predsednik Diem ni objavil cesarjevega pisma, zvedelo pa se je, da je sestavljeno v zelo odločni obliki. Minister za informacije, ki je na tiskovni konferenci potrdil, da je Diem dobil omenjeni cesarjev ukaz, je izjavil, da so neodvisni ministri v sedanji vladi pripravili pustiti svoje mesto omenjenim generalom.

PRIMORSKI DNEVNIK

RADIO Opozarjamo vas na sledece oddaje: Jug. cona Trsta: 20.00; Openni večer. - Trst II: 18.40; Koncert pianista Aleša Curka. - Trst I: 21.50; Fantazija Offenbachovih moti- - Slovenija: 14.10; A. Dvorak: Slovenski ples. 18.30; Utrinki iz literature: Luklanove zgodbe.

VREME Vremenska napoved za danes: Sprva precej oblačno, vmes padavine, pozneje se bo izboljšalo. - Včerajšnja najvišja temperatura v Trstu je bila 19,7 stopinj; najnižja pa 12,1 stopinj.

SPORTNI DNEVNIK

ITAL. LAHKOATLETSKO PRVENSTVO ZA POSAMEZNIKE

Povprečni rezultati prvi dan

Tekmovanje se nadaljuje še danes in jutri FRENZE, 1. - Danes se je tukaj pričelo državno lahkoatletsko prvenstvo za posameznike. Nekaj prvenstvenih naslovov je bilo danes že odnanih, deloma pa so bila tudi nekatera predtekmovalja za finale, ki bodo šele jutri ali v nedeljo. Prvaki si niso svojih naslovov priborili s kakimi posebnimi rezultati. Gnoochiev čas na 100 m je za desetnik sekunde slabši od letošnjega najboljšega časa; 10,6, ki ga je dosegel Sangermano. V predtekilih na 800 m je bil najboljši čas 1:56,9, na 400 m pa 49,3. Rezultati: Kladivo - finale: 1. Taddia (Pirelli Milano) 54,58 m; 2. Cereali - Zerjal 53,44 m; 3. Lucioni 53,16 m; 4. Giovanetti 51,28 m. 100 m - finale: 1. Gnoochi (Gallaratese) 10,7; 2. Leccese 10,8; 3. Montanari 10,8; 4. D'Anach 10,9; 5. Sangermano 10,9; 6. De Murtas 11. Truskok - finale: 1. Bonsignore (Lib. Catania) 14,30 m; 2. Zuccheraglio 13,81 m. 1000 m - finale: 1. Martini (GS Bagnacavallo) 31'41"; 2. Peppicelli 31'44"; 3. Pozzobon 31'58"; 4. Mazzoni 31'58"; 5. Villani (Lancia Torino) 31'59".

TAKO MISLIMO MI:

Bologna - Napoli 1 X Catania - Udinese 1 Genoa - Spal 1 Lazio - Fiorentina X 1 Milan - Atalanta 1 Novara - Juventus 2 Pro Patria - Roma 2 X 1 Torino - Inter 2 1 X Triestina - Sampdoria 1 Parma - Legnano 1 Salernitana - Padova 1 Fanfulla - Livorno 1 X Piombino - Bari 1 Alessandria-Modena 2 X Bolzano - Lecce 1

Truplo «samolnega plavalca» najdeno in pokopano

CASTRICUM (Holandska), 1. - Danes je bil pogreb telesnih ostankov človeka, o katerem se misli, da je Ted May, znani «samolni plavec», ki je izginil v valovih 7. septembra, ko je hotel preplavati Rokavski preliv sam, brez vsakega spremstva. Truplo so našli 29. septembra pri Castricum na Holandskem in sklepali so, da mora biti Ted May, ker je imel privezan kompas. Brat plavalca bo še naknadno ugotovil identiteto in v pozitivnem primeru, bo dal truplo upepeliti ter bo nato odnesel pekel v Anglijo.

KOLESARSKA DIRKA PO EVROPI

STARI VOLPI PRVI NA KRONOMETER

LUGANO, 1. - Danes je bila etapa na kronometer za posameznike. Zadnji bi moral startati prvi v splošni oceni, Belgijec Couvreur. Toda mednarodno razsodišče je odkrilo neko napako še iz četrte etape na kronometer za mostva in je Couvreaura kaznovalo s 36" odbitka. Vodstvo dirke se je temu nekoliko protivilo in tudi Belgijci so se izjavili, da bodo odstopili. Tako potem pa so le startali in tudi Couvreur je startal predzadnji, torej po prvih splošni oceni, čeprav je vodstvo dirke uradno še ni hotelo priznati. Zadnji pa je startal 39-letni Italijan Primo Volpi, ki je po popravljeni splošni oceni postal prvi. Zdelo se je, da bo Belgijec že še zopet pridobil 11", ki so ga ločile od starega Volpija. Toda stvar se je končala prav obratno. Volpi je 82 km dolgo progo prevozil 2/8" prej kot njegov glavni tekmeč ter pri tem dosegel tudi neverjetno hitrost čez 41 km na uro. Sedaj je možno, da obdrži prvo mesto do konca. Vrstni red na cilju XI. etape Como - Lugano (62 km, na kronometer): 1. Volpi (It.) 1:33'32", povprečno 41.799 km na uro; 2. Couvreur (Belg.) 1:35'38"; 3. Siguenza (Fr.) 1:35'45"; 4. Huber (Svic.) 1:36'28"; 5. Verdina (Belg.) 1:36'44"; 6. Van Dormael (Belg.) 1:36'47"; 7. Pezzi (It.) 1:36'54"; 8. Mel (Fr.) 1:37'49"; 9. Close (Belg.) 1:38'24"; 10. Zampieri (It.) 1:38'24"; 11. Krebs (V.B.) 1:38'26"; 12. Gianneschi (It.) 1:39'31"; 13. Modenesi (Fr.) 1:39'45"; 14. Cerami (It.) 1:40'23"; 15. Pasotti (It.) 1:40'33"; 16. Para (It.) 1:41'07"; 17. Massocco (It.) 1:41'54"; 18. Costa (Fr.) 1:41'56"; 19. Marce (Fr.) 1:42'08"; 20. Sargerloos (Belg.) 1:42'15". Splošna ocena: 1. Volpi (It.) 65.08'01"; 2. Couvreur (Belg.) 65.10'18"; 3. Pezzi (It.) 65.12'43"; 4. Van

NOVE ZASTRUPITVE

zardi uživanja pokvarjene hrane

Pred dnevi je umrla 60-letna ženska Montini iz Zdravščine. Jedla je kuhanega zajca, ki ga je našla mrtvega na sosedovih dvoriščih. V sredo zvečer pa so pripeljali v bolnico v Ronke 34-letno Lilliano Pascolut, 53-letno Regino Marsin in 29-letno Gianno Cuvich. Vse tri ženske so se zvijale v zelo hudih trebušnih bolečinah in zdravniki, ki so ga domači poklicali na pregled, je ugotovil, da so se zastrupile z jedjo, najbrž s pokvarjenim mesom. Vse tri so v zelo slabem

ŠAHOVSKE VESTI

Mednarodna šahovska organizacija za dopisni šah je organizirala ekipno svetovno prvenstvo, na katerem bo nastopila tudi jugoslovanska ekipa, v kateri bodo naslednji dopisni šahisti: Trajković, Maričić, Jovičić, Letić, Timet, Roseli in Marek. Polfinalno tekmovalje se bo začelo konec letošnjega leta. Osmi ženski šahovski šampionat Jugoslavije bo v Osijeku od 3. do 19. oktobra. Nastopile bodo šahistke: Lazarević, Nagy, Andrić, Timofejeva, Cirović, Timet, Delak, Bertok, Osterc, Korban, Damjanov, Vuković in Kazakova. Ker lanska prvakinja Nedeljčevićeva ne bo sodelovala, 4 članska moštva društev, podjetij, sindikatov in ostalih množičnih organizacij. Doselej je prijavilo 1 tekmovalju 39 moštve iz Švice, Slovenije, Hrvaške, Vojvodine in Srbije.

MALA OBMEJNA TRGOVINA MED JUGOSLAVIJO IN ITALIJO

TRGOVINSKA ZBORNICA IZDALA 17 uvoznih in 7 izvoznih dovoljenj

Uvozili so prehrabene izdelke, izvozili pa avtomobilske nadomestne dele, kamione in drugo Zdravstvenem stanju, posebno pa Marsinjeva, ki je še vedno v nevarnosti.

PISEJO NAM Stranišče potrebujejo

Na trgu med Ulicama s. Chiara in Boccaccio, kjer prodajajo blago na debelo, je veliko trgovcev, ki pripeljejo svoje blago iz Furlanije in Brd. Tamkaj se zadržijo toliko časa, dokler svojega blaga ne prodajo trgovcem z nadrobno prodajo. Ker je na trgu vedno precej ljudi, je zelo neumnost, da še vedno niso popravili stranišča, ki je zaprt že kak tri mesece. Nekateri hodijo v bližnje gostilno, vendar so jih lastniki pričeli gledati po strani. Opozarjamo oblasti na to pomanjkljivost, ki naj bi jo čimprej odpravile.

DANES 2. OKTOBRA OB 20.30 IN V NEDELJO 3. OKTOBRA OB 20. URI bodo v prostorih DIJASKEGA DOMA v Gorici učence srednjih in osnovnih šol nastopile z E. Gobčevu mladinsko spevoigr

„Kresniček“

Naslovno vlogo bo pela nižjošolska Ivanka Krapež. V ostalih vlogah nastopajo kresnice, cvetice, razne živali, zvezda, luna in sonce. Pisan pravljični svet, ki bo brez dvoma privabil ne samo najmlajše, ampak tudi odrasle na prireditvi, ki doslej še ni bila izvedena v naših krajih. Se posebej opozarjamo, da bosta prireditvi v izključno korist Dijaske Matice in v podporo našemu dijaku in zato posebno na čimvečjo udeležbo. Vstop je samo z vabilii, ki se dobijo na sedežu ZSPD v Ul. Ascoli 1 - tel. 24-95.

VESTI IZ SVOBODNE GORIŠKE

Brda iščejo svoje središče

Razprava o komunah je pripomogla k temu, da so tudi v Brdih začeli razmišljati o bodočem gospodarskem, upravnem in kulturnem središču, ki ga zdaj v Brdih še ni in ga bo treba prvi ali slej ustvariti. Brda obsegajo desetvase, ki so posejane po strmih holmih, leta so povezane nam seboj le s slabimi cestami. Da Brda nimajo gospodarskega središča, ni kriva morda zaostalost teh krajev, temveč krivična meja, ki je Brdom tako rekoč preprečil razvoj. Na njihovi strani je Brdom odrezala njihovi prirodni gospodarski središči - Gorico in Krmin. Pred vojno je Brda vezalo z ostalim svetom 21 cest. Zdal pa je vse te ceste - razen ene - prezevala državna meja. Edina vze, za s svetom, ki je Brdom še ostala, se vije prek strmega zapadnega pobočja Sabotina. Ta odrezanost od ostalega sveta narekuje Brdom še toliko bolj, da si morajo ustvariti novo središče. Brda imajo skupno 6500 prebivalcev in so razdeljena v dve občini - Kojsko in Dobrovo. Vendar pa Kojsko in Dobrovo, Vendar pa je današnji razvoj kaže, da to središče bilo. Od obstoječih naselij bi prišlo kot tako predvsem v poštev Dobrovo, čeprav tudi Dobrovo ni najbolj primerno središče. Mimogrede naj omenimo, da so v Dobrovem letos začeli graditi vinski klet s kapaciteto 300 vagonov vina ter komunalno poslopje, v katerem bo od trgovine, skladišča in nekaterih uslužnostna podjetja. Kojsko je sicer gospodarsko precej razvito naselje, je pa za vasi iz zapadnih Brd preveč oddaljeno. Svet za prosveto OLO Gorica ima nalogo, da izdela gradbeni program za novo gimnazij v Brdih, v kratkem bo misliti na izdelavo načrtov za zdravstveni dom itd. V Brdih pa si še niso na jasnem, kje naj bi ta poslopja stala. Dobro bi bilo, ko bi se v Brdih samih o tem čimprej porazgovorili, kajti čimprej se bodo o tem zedinili, temprej si bodo ustvarili pogoje za hitrejši gospodarski in kulturni dvig gospodarski precej za ostalih vasi. (iz «Ljudske pravice-Borbe»)

SEJA OBČINSKEGA UPRAVNEGA ODBORA

Na križišču Korza in Ul. Aquileia bodo nameslili neke vrste semafor

Avtomobilski klub poziva šoferje, naj med vožnjo skozi neselja zmanjšajo brzino in ropot in ropotanje motorjev v naseljih. Obravnava so tudi nekatera notranja vprašanja glasbene šole in sklenili, da se bodo pred odločitvijo še bolj seznanili z njenim stanjem. Na koncu se je občina odzvala povabilu za udeležbo na proslavi 1. oktobra v Massa Carrari.

SEJA ODBORA TRGOVINSKE ZBORNICE

Odobritev prispevkov krajevnim ustanovam

V zadnjem času je imel odbor Trgovinske zbornice več sej ki jih je vodil dr. Depiccoluzzi. Na teh sejah je odbor imenoval prof. Luigia Ballabena za predstavnika goriške umetnostne šole pri koordinacijskem odboru za tehnično in profesionalno poučevanje; nadalje je odobril račun pokrajinske ustanove za turizem za leto 1953, obenem pa se je seznanil, da je tukajšnji Pokrajinski urad za industrijo in trgovino imenoval za dejanskega predstavnika v pokrajinski komisiji za vojno škodo dr. Edmonda Canduttija, za dodatnega člana pa dr. Uga Verzegnassija. Odbor je imenoval Isidora Feletta za dejanskega predstavnika v pokrajinski namestveni komisiji, odobril izplačilo 361.839 lir goriški občini za stroške, ki jih je imela pri vzdrževanju prehrabnega urada v drugem tromeščju 1954. leto. Odobril je še sklep šte. 61. občinskega sveta v Gradcu o novih tarifah za zokol živine. Poleg tega je odobril predlog, da bo za razvoj letalskih zvez s sedežem v Benetkah vložil 2.500 lir kot navedni prispevek za leto 1954. Poleg tega je odobril izplačilo 5.000 lir v korist Državnega urbanističnega inštituta v Rimu za vpis na IV. kongres, ki bo v Genovi. Končno je odobril še sledeče prispevke: 5.000 lir športnemu društvu v Redipulji za organizacijo 8. kolesarske tekme 10.000 lir Državni zvezi borkovnikov in povratnikov iz Gorice za srečlov, 10.000 lir občinskemu podpornemu društvu v Gorici za srečlov, 20.000 lir organizacijskemu odboru za ptičjo razstavo v Gorici za organizacijo razstave živali. Poleg tega je odobril razne upravne ukrepe, ki so se nanašali na uslužbence Trgovinske zbornice.

SUROVA FAŠISTIČNA NESRAMNOST

ISTRSKI BEGUNCI ZAHTEVAJO odstranitev spomenikov padlim partizanom

Po dolgi časopisni gonji proti partizanskim spomenikom, ki jih je naše ljudstvo postavilo v zahvalo borcem za svobodo v Peumi in Steverjanu, so istrski trendisti, oziroma imperialisti, člani zloglasne organizacije MIR, poslali goriškemu županu Bernardisu resolucijo, v kateri zahtevajo odstranitev zgoraj omenjenih spomenikov. Večni sovražniki jugoslovanskih narodov in posebno slovenske manjšine vztrajajo na zahtevi, naj župan predloži njihovo resolucijo občinskemu svetu, ki naj sprejme potrebne sklepe za izpolnitev njihove zločinske želje. Tako daleč so torej sovražniki miru in izboljšanja odnosov med dvema skupaj živučima narodom, da stazajo svoje že dovolj umazane roke po onem, kar je najsvetejše štetinim materam in družinam v Peumi in Steverjanu in vsemu našemu ljudstvu. Njihova podlost ne pozna meje; izraz je propadlega imperalizma fašističnega tipa, ki ne more pozabiti izgubljene bitke za pravnične meje in pravnične odnose med narodi. V poštev jemlje nič manj kot biše spomenike onkraj meje, ki nimajo ničesar skupnega z jugoslovanskimi narodi in prebivalci krajev, kjer spomeniki stoje. V svojih fašističnih zahtevah pozabljajo na prisotnost ljudstva, ki je za boljše življenje žrtvoval najboljše, in te svoje žrtve ne bo nikdar pozabilo, kaj šele, da bi jih pustilo oskrnuti. Zato naj se gospod župan dobro premisli, preden bi sploh postavil na dnevni red občinskega sveta tako zločinsko, kot potrebe drugih prebivalcev. O možnosti uradnih prostorov za otroški vrtovi v bližnji pevskem mestu je bilo že dosti govora in v riski župan je o tem že dobro obveščen.

DEZURNA LEKARNA: Danes posluje ves dan v pomoči lekarna Urban-Albanese. Ul. Rossini 1 - tel. 24-94.

KINO

CORSO. 17: «Tunika», barvni film. V. Mature in J. Simon. MODERNO. 17: «Odpustnica».

GRADNJA IN POPRAVILA šolskih poslopj

Za slovenske šole niso pripravili načrtov, čeprav bi marsikje potrebovali nova poslopja

9. avgusta je bil izdan zakon šte. 654, ki dovoljuje upravam občin gradnjo šolskih poslopj, ali pa samo njih popravilo s posebnimi olajšavami. Ker pa morajo biti načrti vsake občinske uprave predloženi organom že do konca septembra, je tudi goriška občinska uprava pohtela in v

V nedeljo odprte trgovine s sadjem

Zveza trgovcev obvešča, da bodo jutri v nedeljo, 3. t. m., zaradi praznika trgate, ki bo povezan z razstavo grozdja v kioskih v Ljudskem vrtu in v izločbah trgovin s sadjem in zelenjavo, trgovine s sadjem in zelenjavo ves dan odprte. Veljal bo urnik, ki je v navadi med tednom.

Kino na Oračinah

predvoja DANES 2. oktobra z začetkom ob 18. uri filma: «Prismuknjena Judy»

Igralci: EDDIE FAY jr. in WALTER GATLEY

S. KENNEDY Bil sem s Klux Klanom

«Peklite ga takoj - Gene bi moral biti sedaj v svojem uradu» sem rekel. To je bil nepričakovan razvoj in jaz sem se ob misli na nevarnost začel potiti. Predpostavim, da je Klokann odkril, da je Perkins dejanski Kennedy in to povedal Talmadgeju? Potem ko me je uvedel v svoje največje tajnosti, - če bi jaz začel objavljati imena njegovih «angelov» bi bilo dovolj, da ga vržejo iz službe - bi se Parks prav gotovo dovoljal, če bi od Talmadgeja zvedel, kdo sem jaz. Zdal sem prvič začel pazljivo opazovati Parks. Bil je pravi velikan, mnogo močnejši od mene. Toda on je vedel, da bi mi s tem, da bi me premlati, ni zapri ust. «Mr. Eugene Talmadge» je rekel Parks po telefonu. «Kdaj ga pričakujete?». Vsak trenutek? Dobro, poskušajte mi dati zvezo z njim. «Ne vem, če bom mogel počakati» sem rekel in pri tem mislim, da bo mnogo bolj primerno, če s Parksom govorim po telefonu in se tako pozanimam za poročila, ki bi jih dal Ole Gene. «Moram se namreč sestati z nikomur v mestu.» Parks se je vzravnil in takoj začel sumničati. «Ne zbežite mi kar tako, Perkins» je rekel in se pri tem skušal pomiriti. Jaz sem ga že videl, kako v viziji doživlja objavljane imen in čerkov, ki sem jih videl. «Vsak trenutek bomo dobili telefonsko zvezo. Vzemite torej cigareto in nato-

nadlegoval. Na svidenje!»

«Perkins» je rekel in stopil mimo mize, da bi me prijateljsko potepil po ramih, «z vami je vse v redu. Služba je vaša. Jaz bom uredil vaše listine in jutri zjutraj vam bom dal prve izdave.»

Dva dni nato sem se vrnil v Atlanto z velikim zavojem naročilnih bilkov za «Outlook» in s kupom izvodov za na ogled. Redka kdo je bil tako pripravljen za delo - z namenom, da ne napravi ničesar.

Mislil so točno dva tedna in en dan od dne, ko sem podpisal prošnjo za sprejem in Klan. Zastonj je moj telefon in na slušalki sem slišal Sirmov glas.

«Perkins, jutri zvečer ob 6 in 15 minut morate biti na severozahodnem oglu Ulice Peachtree in Avenue Auburn! Morate priti!»

S CRNO LIMUZINO V NOC

Tam sem se znašel pol ure pred določenim časom. In kraj, kamor so mi ukazali priti, je bil pri Five Pointsu, najpomembnejšem središču Atlante. Zaela se je vprav ura največjega prometa. Nisem mogel dojeti, zakaj je Klan izbral tak kraj za nas sestanek. Stal sem tam, opazoval obraze ljudi, ki so hodili mimo, in pričakoval Silma. Razmišljal sem, kaj se bo zgodilo, če je Klokann odkril, kdo sem in to kljub temu, da sem storil vse, da bi si nadel drugo identiteto. Morda bodo prišli povelj, da bi me uničili, in ne da bi me odpeljali na slovesnost sprejema. Za odstopitev od naloge, ki sem si jo zadal, je menda sedaj zadnja priložnost. Toda spomnil sem se krutega bilčanja, ki ga je Klan izvedel nad Flo. Spomnil sem se mnogih divjaštev, zaradi katerih sem začel sovražiti podpiholvalce v Klanovih kutah... Bilo je točno 6 ur in 15 minut, ko je prišla pome velika črna limuzina. V njej so bili sturje klanovci v belih kutah z ogrinjali in maskami. Odprli so zadnja vrata in glas iz

maske - ki sem ga prvič slišal - je ukazal: «Vstopi!»

Globoko sem vzdihnil, vstopil ter se stisnil med dva bela novca na zadnjem sedežu.

Skupine ljudi so se ustavljale in se čudile, stražnik je usmerjal promet v središču kje križišča, pa se je daleč kot bi ničesar ne opazil. Z začudenjem sem opazil, da je klanovec, ki je sedel za volanom, nosil skratno satnjo in kapuco in ne bele, kakršne nosijo drugi klanovci. Bil je velikanski človek, ki je v celoti zasedel prednji sedež. Srečo je bil drugi klanovec, ki je sedel poleg njega. Vozáč je menjal brzino in vtopil si ceste. To ni bilo Peachtree. Ljudje so se nam umikali s ceste. To ni bilo na nekak začetek sprejema v Klan, o čemer sem doslej svedel pa naj bi to bilo v Klanu ali pa kje drugje.

«Silma...?» sem neodločno rekel in pri tem pogledal v svojo sosedo klanovec ter poskušal pogledati skozi zarezane oči na njunih maskah.

«Tho!» je ukazal klanovec z rdečo kapuco. «Govori bodi le tedaj, ko te bo kdo nagovoril!»

To ni učinkovalo name nič bolje. Vedno bolj se je utrdilo v meni misel, da so me odkrili in da se nameravajo me sčevati, mad menoj. Pomislil sem, kako bi bilo, ko bi rekli: «Na prihodnem oglu bom izstopil!»

Dejansko sem se ukvarjal z mislijo, da bi pobegnil v avtomobil, čim bi prišil do prometne rdeče luči (znak, da se promet ustavi, op. ur.). Pa tudi to se je izkazalo za neizvedljivo, ko je človek, ki je sedel za volanom, polno brzino nadaljeval proti. Stražnik je skočil in sramežljivo zažvižgal. Namesto da bi ustavil nas, je ustavil ostali promet, ki je imel prednost. (Nadaljevanje sledi)